

Bez známek a vykání

(5plus2, 20.2.2015, Viktor Votruba)

Nová základní škola v Nelahozevsi bude používat metody Montessori. Od září

KRALUPSKO / V Nelahozevsi začne od podzimu fungovat nová základní škola Via Libertatis. Bude to první soukromá škola na Mělnicku, a navíc alternativní. Chce totiž používat principy Montessori pedagogiky. Nejen o tom, čím se odliší od klasických státních škol, jsme hovořili s ředitelkou Via Libertatis Martinou Novákovou.

- Na webových stránkách Montessori centra Kralupy, které je zřizovatelem základní a mateřské školy Via Libertatis, píšete, že součástí výchovy v rámci Montessori je respekt k individualitě a partnerský přístup. Bude tím specifická i nová základní škola?

Je to sice pravda a na stránkách to máme, já bych to však takto neřekla. V dnešní době už to o sobě tvrdí skoro každá škola, většinou jsou to ale jen floskule. My tak opravdu fungujeme. Těžko se to popisuje. Nejlepší je, když se k nám rodiče přijdou přímo podívat, tomu jsme otevření.

- Jak je těžké založit základní školu?

Moc obtížné to není. Ve zkratce musíte podat žádost, kterou vám ministerstvo školství schválí. Nejhorší je shánění prostor. Zdaleka ne každý dům lze upravit tak, aby mohl být školou. Ten náš jsme našli až v sousední Nelahozevsi. Již nyní ale víme, že je to jen na dva roky, pak přestane dům potřebám základní školy stačit a budeme se muset přestěhovat jinam. Zůstane tam jen školka a rodinné centrum.

- Co vás k myšlence vytvořit základní školu přivedlo? Je to tak, že děti z vašeho současného rodinného centra již dospívají do školních let?

Ano, i to je důvod. Naši předškoláci například běžně umí číst a počítat, je tedy škoda je posílat do klasické školy. Děti si přirozeně začínají všimnout písmen kolem svého čtvrtého roku, v takzvaném senzitivním období. Toho my využíváme. Oproti tomu na klasické škole učí děti číst až od šesti let. Používáme také jiné metody učení. V klasické škole by z našich prvňáků byli nešťastní, všechno by totiž už uměli.

- Nemohou pak být naopak děti z Montessori základní školy nešťastné na střední či vysoké škole nebo dokonce v zaměstnání? Tam to přeci funguje na klasických principech využívajících autoritu a pevný řád...

Že Montessori funguje, nám dokazují absolventi. V Česku se tváříme, jako by to byla nějaká novinka, ve světě má ale Montessori více než stoletou tradici. Toto vzdělání dostali například britští princové William a Henry nebo zakladatelé Googlu. Nemyslím si, že by absolventi Montessori školy někde narazili. Děti se tady naučí základ a mají šanci najít to, v čem jsou specifické. Ideální absolvent zřejmě nepůjde do práce, která by byla nastavena tak, jak vy říkáte. A pokud ano, bude se to snažit změnit, když bude vědět, že mu to za to stojí.

- Vaše škola bude také výjimečná malotřídkami, je to tak?

V Montessori pedagogice se učí podle trojročí. Legislativně je to ale omezeno. Spojit můžeme první až třetí třídu a čtvrtou s pátou. Věkově smíšené třídy mají tu výhodu, že starší děti jsou obrovskou motivací pro ty mladší. Když prvňák vidí třetáka, jak si čte knížku, tak to chce zcela přirozeně umět taky. Jiný je u nás například i vztah k učitelům, všichni si tykáme a říkáme křestním jménem. A známky, ty nepoužíváme, hodnotit se bude pomocí takzvaných map pokroku.

Foto: Do první třídy Via Libertatis se přihlásilo pět dětí, tři místa zůstala volná. V budoucnu komunitní škola počítá až se stovkou žáků.